

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola
zdravotnická, Šumperk, příspěvková organizace**

**SZŠ a VOŠZ
ŠUMPERK**

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**Školní vzdělávací program pro mimoškolní vzdělávání
a výchovu žáků**

Platnost od 1. 9. 2025

Identifikační údaje

Předkladatel: Domov mládeže při SZŠ a VOŠZ Šumperk
Název školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Šumperk, příspěvková organizace
REDIZO: 600020096
IČO: 00851213
Adresa školy: Československé armády 1, 787 01 Šumperk
Ředitel: Mgr. Eva Čmakalová
Hlavní koordinátor: Mgr. Eva Čmakalová
**Spolupracující
vychovatelé:** Anna Vodná, Erika Matějová
Telefon: 583 213 308, 583 214 339
E-mail: dm@szssumperk.cz
Web: www.szssumperk.cz

Zřizovatel:
Název: Olomoucký kraj
IČO: 60609460
Adresa: Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc
Telefon: 585 508 857
E-mail: posta@olkraj.cz
Web: www.olkraj.cz

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro mimoškolní vzdělávání a výchovu
žáků
Platnost ŠVP: 1. 9. 2025 napříč všemi ročníky
Číslo jednací: SZŠŠ/488/2025

razítko školy

podpis ředitele školy
Mgr. Eva Čmakalová

Obsah

1	Charakteristika školského zařízení.....	4
1.1	Působnost, organizace a základní podmínky	4
2	Prostorové a materiálně technické podmínky	4
2.1	Prostorové a materiálně technické podmínky pro ubytování žáků	4
2.2	Prostorové a materiálně technické podmínky pro vzdělávání, výchovu a volný čas žáků	5
2.3	Hygienické podmínky, bezpečnost a ochrana zdraví žáků	5
2.4	Prostorové, materiálně technické a hygienické podmínky pro práci zaměstnanců	5
3	Charakteristika žáků.....	5
4	Charakteristika pedagogického sboru	6
5	Charakteristika a personální obsazení domova mládeže.....	6
6	Spolupráce s rodiči žáků, školami a jinými subjekty.....	6
7	Charakteristika vzdělávacího programu.....	7
7.1	Zásady vzdělávání a výchovy	7
7.2	Cíle vzdělávání a výchovy.....	7
7.3	Priority vzdělávání a výchovy – profilace domova mládeže	7
7.4	Podmínky pro činnost žáků s podpůrnými opatřeními	8
8	Průřezová témata výchovně vzdělávací činnosti.....	8
9	Klíčové kompetence a strategie vzdělávání a výchovy.....	11
10	Výchovný program domova mládeže	15
10.1	Charakteristika a účel výchovného programu	15
10.2	Podmínky, hlavní úkoly a záměry pro vzdělávání a výchovu a naplnění školního vzdělávacího programu (ŠVP).....	15
11	Hodnocení žáků.....	16
11.1	Výstupy hodnocení	16
11.2	Cíle hodnocení.....	16

1 Charakteristika školského zařízení

1.1 Působnost, organizace a základní podmínky:

- domov mládeže je školským zařízením, které je součástí Střední zdravotnické školy a Vyšší odborné školy zdravotnické v Šumperku, zřizovatelem školy je Olomoucký kraj,
- ve své činnosti se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, vyhláškou MŠMT č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, v platném znění, vyhláškou č. 107/2005 Sb., o školním stravování, zákonem č. 262/2006 Sb., zákoníkem práce, ve znění pozdějších změn, předpisy s uvedenými normami souvisejícími a obecně právními předpisy,
- domov mládeže poskytuje žákům středních škol a studentům vyšších odborných škol (dále jen žáci) ubytování, výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost škol a zajišťuje těmto žákům celodenní stravování ve školní jídelně,
- domov mládeže poskytuje ubytování a výchovně vzdělávací činnost především žákům Střední zdravotnické školy a Vyšší odborné školy zdravotnické v Šumperku, uvedené služby poskytuje také žákům z jiných středních škol,
- celková ubytovací kapacita školského zařízení je 60 lůžek,
- domov mládeže je umístěn ve dvoupodlažní historické budově s podkrovím, pokoje jsou umístěny v obou podlažích a v přízemí,
- ubytování žáci jsou rozděleni do dvou výchovných skupin podle vyhlášky MŠMT č.108/2005 Sb., rozdělení žáků do výchovných skupin na školní rok stanovují vychovatelky domova mládeže.

2 Prostorové a materiálně technické podmínky

2.1 Prostorové a materiálně technické podmínky pro ubytování žáků:

- žáci jsou ubytováni v třílůžkových, čtyřlůžkových a pětílůžkových pokojích, k dispozici mají centrálně řešené hygienické zázemí, kulturní místnost s televizí, studovnu, vybavenou kuchyňku, pro každé poschodí je k dispozici lednice a varná konvice,
- základním vybavením ložnice pro jednoho žáka je válenda s úložným prostorem, pracovní místo u stolu, lampička, polička, noční stolek a skříň, žákům se dále poskytuje ložní prádlo a klíče od skříně a nočního stolku, ve vstupní hale jsou umístěny uzamykatelné skříňky na obuv,
- žáci mohou používat vlastní elektrospotřebiče dle stanovených pravidel (elektrospotřebiče musí být schválené revizním technikem),
- místností pro výchovně vzdělávací činnost a spontánní individuální i skupinové aktivity je klubovna s televizí, je také využívána pro individuální cvičení,
- v domově mládeže se nachází studovna.

2.2 Prostorové a materiálně technické podmínky pro vzdělávání, výchovu a volný čas žáků:

- další společenskou místností je knihovna, kde si žáci mohou vypůjčit knihy a společenské hry, místnost je využívána i pro přípravu na vyučování,
- žáci mohou využívat bezdrátové připojení na internet, kdo nevlastní notebook, může internetové připojení využívat na počítačích v kanceláři domova mládeže,
- žákům je k dispozici stůl pro stolní tenis, rotopedy,
- v areálu domova mládeže se nachází hřiště s vybavením pro míčové hry a tenis.

2.3 Hygienické podmínky, bezpečnost a ochrana zdraví žáků:

- domov mládeže postupuje při zajištění hygienických podmínek podle vyhlášky ministerstva zdravotnictví č.410/2005 Sb., o hygienických požadavcích pro provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, která stanoví hygienické požadavky na prostorové podmínky, vybavení, provoz, osvětlení, vytápění, mikroklimatické podmínky, zásobování vodou a úklid,
- v rámci tohoto právního předpisu poskytuje domov mládeže kromě základních podmínek pro ubytování zejména výměnu ložního prádla, úklid hygienického zázemí, společných prostor a úklid pokojů.

2.4 Prostorové, materiálně technické a hygienické podmínky pro práci zaměstnanců:

- vychovatelé mají zázemí na vychovatelně, kde je k dispozici pracovní stůl, sedací nábytek, úložné prostory a počítače,
- ostatní zaměstnanci pracují v účelových pracovních místnostech, všichni mají možnost využívat výpočetní techniku,
- informační systém pro pracovníky je řešen pracovními poradami.

3 Charakteristika žáků

V domově mládeže jsou ubytováni žáci z různých středních škol v Šumperku. Nejvíce jsou zastoupeni žáci Střední zdravotnické školy a Vyšší odborné školy zdravotnické v Šumperku. V menší míře žáci z Obchodní akademie a Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky a Gymnázia v Šumperku. Rozdíly v jejich osobních zájmech a sociální vlivy ovlivňují jejich profesní zaměření.

4 Charakteristika pedagogického sboru

Požadavky pro výkon činnosti pedagogických pracovníků stanoví zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a změně některých zákonů. Podle zákona má pedagogický pracovník splňovat předpoklady pro výkon funkce podle § 3 a splňovat odbornou kvalifikaci podle § 16. V domově mládeže tuto podmínku splňují všichni pedagogičtí pracovníci.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále též DVPP) se uskutečňuje podle §24 zmíněného zákona a vyhlášky č.317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků a vlastních plánů DVPP.

Ve výchově a vzdělávání se domov mládeže zaměřuje na prevenci sociálně patologických jevů a ochranu žáků. Podkladem pro tuto činnost je Minimální preventivní program (dále jen MPP). Organizací a realizací MPP je pověřen metodik prevence domova mládeže. Vychovatelé spolupracují také s externími spolupracovníky, kteří plní některé úkoly v oblasti výchovného poradenství. Dojde-li k problematickému chování žáků, řešíme situaci v souladu s Plánem postupu školy a domova mládeže v případě výskytu sociálně patologických jevů.

5 Charakteristika a personální obsazení domova mládeže

- 3 vychovatelky,
- 1 uklízečka,
- 1 správce, údržbář.

Domov mládeže řídí ředitel Střední zdravotnické školy a Vyšší odborné školy zdravotnické v Šumperku, který stanovuje zaměstnancům jejich pracovní úvazek a pracovní náplň. Společně s vychovatelkami organizuje provoz na domově mládeže – vydává vnitřní řád a zabezpečuje školení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany pro žáky a zaměstnance školy.

6 Spolupráce s rodiči žáků, školami a jinými subjekty

Rodiče nezletilých žáků jsou faktickými zákazníky domova mládeže, kteří mají právo pro své děti na kvalitní služby a informace a plní povinnosti vyplývající ze školského zákona a souvisejících předpisů. Obdobná práva a povinnosti mají zletilí žáci.

Vzájemná spolupráce rodičů a vychovatelů je považována za samozřejmost. Závažné problémy žáků jsou řešeny osobním jednáním s rodiči, po vzájemné domluvě jak na žádost rodičů, tak z podnětu vychovatelů. Další formou předávání informací je písemná forma (kniha dovolenek), emailová pošta a telefonické spojení. Rodiče jsou o činnosti domova mládeže informováni pomocí webových stránek školy a domova mládeže.

Ve vztahu ke školám vystupuje domov mládeže jako partner podílející se na výchově a vzdělávání žáků a autonomní subjekt, který formuluje a realizuje vlastní výchovné cíle v návaznosti na výchovně vzdělávací činnost školy. Z tohoto titulu informuje školu o podstatných otázkách vzdělávání a výchovy žáků a účinně s ní spolupracuje (pedagogické, klasifikační a provozní porady, jednání s třídními učiteli i ostatními pedagogickými pracovníky).

Dalšími subjekty, s nimiž domov mládeže spolupracuje jsou instituce participující na vzdělávání a výchově žáků a instituce ochrany a péče o mládež, poskytující psychologické, psychiatrické a lékařské služby, případně Policie České republiky.

7 Charakteristika vzdělávacího programu

7.1 Zásady vzdělávání a výchovy:

(§ 2 školského zákona s přihlédnutím k článku 33 Listiny základních práv svobod a článku 28 Úmluvy o právech dítěte)

- rovný a nediskriminační přístup ke vzdělávání a výchově,
- zohlednění vzdělávacích a výchovných potřeb žáka daných jeho kompetencemi,
- vzájemná úcta, respekt, názorová snášenlivost, solidarita a důstojnost všech účastníků vzdělávání a výchovy,
- svobodné šíření poznatků, které vyplývají z výsledku soudobého stavu poznání světa a jsou v souladu s obecnými cíli výchovy a vzdělávání domova mládeže,
- zdokonalování procesu vzdělávání a výchovy na základě výsledků dosažených ve vědě, výzkumu a vývoji a co nejširší uplatňování účinných moderních pedagogických přístupů a metod,
- hodnocení výsledků vzdělávání a výchovy vzhledem k dosahování cílů vzdělávání a výchovy stanovených zákony a vzdělávacími programy,
- vědomí spoluodpovědnosti za své vzdělávání a výchovu.

7.2 Cíle vzdělávání a výchovy:

- rozvoj osobnosti člověka, jeho postupné vybavování sociálními a poznávacími způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, umožnění získávání informací,
- pochopení a uplatňování zásad demokracie, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost,
- utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého jedince,
- poznávání kulturních hodnot a tradic,
- získávání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a bezpečnosti a ochrany zdraví.

7.3 Priority vzdělávání a výchovy - profilace domova mládeže:

Při formulování klíčových kompetencí vycházíme z toho, že tyto kompetence by měly být zároveň použitelné v různých situacích a kontextech, měly by být multifunkční. Ambice a poslání domova mládeže ve vzdělávání a výchově jsou především v oblasti výchovy osobnosti žáka a výchovy v době mimo vyučování a vyplývají z jeho poslání a postavení v systému škol a školských ubytovacích zařízení. Tím jsou určeny i jeho základní cíle a úkoly, které spočívají ve vzdělávání a pedagogickém ovlivňování volného času žáků, tzn. v citlivém pedagogickém vedení žáků k účelnému využívání volného času a výchově k volnému času.

Vychovatel volí specifické prostředky, formy a metody a žáci plní úkoly v následujících oblastech:

- **výchovné a vzdělávací** – seberealizace a osobnostní rozvoj, prostor pro sebevýchovu a sebevzdělávání,
- **sportovní a zdravotní** – obnova sil, upevňování zdraví a pochopení zdravého životního stylu, změna druhu a charakteru činností, změna sociálního prostředí,
- **estetické, pracovní a environmentální** – společenské uplatnění, činnost, aktivita, kulturní vyžití, uvědomování si specifického postavení člověka v systému přírody, jeho odpovědnost za ochranu přírody.

7.4 Podmínky pro činnost žáků s podpůrnými opatřeními:

Vzdělávání a výchova žáků se zdravotním postižením je zajišťováno formou individuální integrace. Vzdělání žáků s podpůrnými opatřeními se uskutečňuje dle vyhlášky MŠMT č.27/2016 Sb. Podmínky jsou upravovány vždy individuálně podle stupně a charakteru znevýhodněných žáků. Při začleňování do výchovného procesu je těmto žákům věnován individuální přístup.

Žákům sociálně znevýhodněným nabízíme vhodné výchovně vzdělávací činnosti, které obohatí jejich volný čas a eliminují negativní dopad jejich znevýhodnění. V případě potřeby zajišťujeme možnost využívat digitální technologie pro učení, vzdělávání se a zvyšování vlastní kvalifikace.

Při péči o talentované žáky klademe důraz na:

- technické zabezpečení studijních podmínek (přístup na internet a na PC, prostor pro klid na studium, eventuálně pro realizaci specifických vzdělávacích aktivit),
- zabezpečení možnosti docházky na vzdělávací aktivity (konzultace, přednášky) mimo domov mládeže,
- emoční podporu – pochvaly, skutečný a soustavný zájem o výsledky rozvoje talentu, popularizaci výsledků, a to i na webu školy, intenzivní komunikace s rodiči a kamarády.

8 Průřezová témata výchovně vzdělávací činnosti

- Realizace průřezových témat ve vzdělávání a výchově, která reprezentují okruhy problémů současného i budoucího světa, napomáhají rozvíjet osobnost žáka a procházejí napříč oblastmi vzdělávání a výchovy s cílem dosáhnout klíčových kompetencí žáka.
- Občan v demokratické společnosti:
Snahou vzdělávací činnosti je harmonizace mezilidských vztahů, upevňování základních etických vlastností a slušného chování, dodržování pravidel, rozvíjení pozitivního myšlení. Žáci jsou vedeni k respektování individuality jedince, vzájemné toleranci a spolupráci.

Realizace v oblasti činnosti:

a) výchovné a vzdělávací:

- seznámení s řádem domova mládeže, evakuačním plánem a bezpečnostními předpisy,
- nácvik evakuace při požáru na domově mládeže,
- schůzky výchovných skupin, domovní shromáždění,

- volby zástupců do domovní rady,
 - převzetí odpovědnosti za svěřený majetek,
 - sledování aktualit z domova i ze světa,
 - řešení mezilidských vztahů,
 - besedy s odborníky.
- b) sportovní a zdravotní:
- naplňování programu protidrogové prevence,
 - besedy s odborníky,
 - organizované cvičení, turnaj ve stolním tenise, míčové hry,
 - nabídka sportovních aktivit organizovaných jinými subjekty.
- c) estetické, environmentální a pracovní:
- péče o svěřený majetek a užívané prostory,
 - pěkný vzhled a výzdoba pokoje,
 - besedy s odborníky,
 - tvořivé pracovní činnosti,
 - tvorba programu na společenské akce žákyň,
 - zapojení do péče o zeleň v budově a na zahradě domova mládeže,
 - účast na kulturních akcích.

Člověk a životní prostředí:

Vedeme žáky k ekologickému myšlení, k ochraně přírody, k pochopení naší závislosti na přírodních systémech, k propojování získaných vědomostí a dovedností při pracovní činnosti.

Realizace v oblasti činnosti:

- a) výchovné a vzdělávací:
- třídění odpadu,
 - hospodaření s potravinami,
 - sledování událostí z domova i ze světa,
 - seznámení s bezpečnostními předpisy.
- b) sportovní a zdravotní:
- besedy s odborníky,
 - prevence a rizika kouření, protidrogová prevence,
 - sportovní aktivity na hřišti domova mládeže.
- c) estetická, environmentální a pracovní:
- tvořivé pracovní činnosti,
 - zapojení do péče o zeleň v budově a na zahradě domova mládeže,
 - účast na kulturních akcích,
 - besedy s odborníky.

Člověk a svět práce:

Klademe důraz zejména na rozvíjení zdravého životního stylu žáků, který tvoří základ pro úspěšné zvládnutí středoškolského studia umožňující budoucí uplatnění na trhu práce. Vedeme žáky k sebekritice a objektivnímu hodnocení svých osobních možností a studijních výsledků.

Realizace v oblasti činnosti:

a) výchovné a vzdělávací:

- volby zástupců do domovní rady,
- pomoc při přípravě na vyučování, sledování studijních výsledků,
- sledování událostí z domova i ze světa,
- besedy s odborníky.

b) sportovní a zdravotní:

- naplňování programu protidrogové prevence,
- prevence a rizika kouření,
- podpora vhodných stravovacích návyků,
- besedy s odborníky,
- organizované cvičení, turnaj ve stolním tenise, míčové hry,
- nabídka sportovních aktivit organizovaných jinými subjekty.

c) estetická, environmentální a pracovní:

- péče o svěřený majetek a užívané prostory,
- besedy s odborníky,
- tvořivé pracovní činnosti,
- zapojení do péče o zeleň v budově a na zahradě domova mládeže,
- účast na kulturních akcích.

Člověk a digitální svět:

Směřujeme žáky k tomu, aby získané vědomosti o digitálních technologiích uměli využít v praxi a informace získané hromadnými sdělovacími prostředky využívali k formování svých osobních postojů k problémům společnosti.

Realizace ve všech oblastech činností:

- pomoc při přípravě na vyučování, sledování studijních výsledků,
- využívání knihovny, počítačů a internetu na domově mládeže,
- sledování událostí z domova i ze světa.

9 Klíčové kompetence a strategie vzdělávání a výchovy

Realizace klíčových kompetencí výchovy je uvedena v příloze č.1.

Kompetence k učení ①

Žák je veden, aby:

- plánoval, organizoval a řídil si vlastní proces učení, efektivně získával poznatky a využíval k tomu různé strategie učení,
- využíval digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji,
- hodnotil, zpracovával a využíval získané informace,
- si doplňoval vědomosti a dovednosti, propojoval je s již nabytými a systematizoval je,
- objektivně hodnotil pokrok při dosahování cílů svého učení, učil se zvládat neúspěch,
- dokázal zhodnotit přínos učení pro svůj život, motivoval se pro další učení, chápal sebevzdělávání jako celoživotní proces.

Vychovatel:

- vede žáka k zodpovědnosti za své vzdělávání, podporuje samostatnost při jejich přípravě na vyučování,
- motivuje k učení a k vyhledávání a ověřování informací z různých zdrojů,
- vede žáka k celkovému zvládnutí středoškolského stylu učení,
- vytváří a zajišťuje žákům vhodné klima k učení,
- podporuje žáka tím, že očekává jeho pozitivní výsledky v učení,
- pomáhá zvládat studijní neúspěchy, věnuje zvýšenou péči problémovým žákům,
- spolupracuje s rodiči a školou.

Kompetence k trávení volného času ②

Žák je veden, aby:

- se učil využívat aktivně a efektivně svůj volný čas, využíval nabízené modely činností k trávení volného času,
- si stanovoval cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky,
- naplňoval a rozšiřoval své individuální zájmy, talent, schopnosti a chápal význam jejich rozvoje,
- projevoval pozitivní vztah k vlastnímu zdraví, začleňoval do svého života činnosti podporující zdravý životní styl,
- odolával sociálně patologickým jevům, chránil sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí,
- se zapojoval do organizace života domova mládeže.

Vychovatel:

- vytváří a rozvíjí příležitosti k účelnému využití volného času,
- rozšiřuje nabídku spontánních aktivit pro žáky,

- modernizuje obsah zájmové činnosti,
- učí žáky novým vědomostem a dovednostem, podporuje jejich aktivitu a samostatnost,
- motivuje žáky k účasti na společné činnosti,
- vede žáky k poznání zásad zdravého životního stylu a jejich uplatňování ve vlastním životě, učení i v práci,
- poskytuje informační servis v rámci prevence sociálně patologických jevů.

Komunikativní kompetence ③

Žák je veden, aby:

- vystupoval vhodným způsobem a prezentoval se přiměřeně sebevědomě,
- rozvíjel a prakticky používal komunikativní dovednosti, rozuměl sdělením různého typu v různých komunikačních situacích a správně je interpretoval,
- se vyjadřoval jasným a srozumitelným způsobem,
- pružně reagoval na rozvoj digitálních technologií a využíval je při komunikaci s okolním světem,
- při interakcích v digitálním prostředí respektoval pravidla chování a jednal eticky, aktivně vystupoval proti nepřijatelnému jednání v online světě,
- se učil využívat výpočetní techniky ke zvýšení efektivity své učební činnosti.

Vychovatel:

- učí žáky rozvíjet a využívat jejich komunikativní dovednosti, zaměřuje se na kultivaci ústního projevu žáků a rozvoj slovní zásoby, upozorňuje na rizika při interakcích v digitálním prostředí,
- upozorňuje na vhodné způsoby komunikace s dospělými ve škole i mimo školu,
- aktivně a cílevědomě vytváří prostor pro komunikaci mezi žáky a vychovatelkou i žáky navzájem,
- vede žáky k schopnosti pracovat s informacemi, diskusi o informacích a k věcné argumentaci,
- dává jim prostor pro tvůrčí a svobodné vyjádření a řešení,
- zdůrazňuje důležitost naslouchání druhým,
- předává žákům informace potřebné pro aktivní život v domově mládeže, vyhodnocuje odezvu těchto informací.

Sociální a interpersonální kompetence ④

Žák je veden, aby:

- si stanovoval cíle a priority s ohledem na své reálné fyzické a duševní možnosti,
- dokázal korigovat své jednání a chování, uvědomoval si možné důsledky,
- se pokoušel zvládat řešení složitých životních situací, konstruktivně řešil konflikty,
- se adaptovat na měnící životní a pracovní podmínky a dokázal je aktivně a tvořivě ovlivnit,
- respektoval odlišnosti lidí a tím přispíval k utváření dobrých mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii,

- s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí pracoval s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních,
- respektoval a dodržoval pravidla života v kolektivu domova mládeže,
- při práci v kolektivu uplatňoval své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti,
- spolupracoval při dosahování společně stanovených cílů, učil se prosadit i podřídit ve skupině,
- organizoval společnou činnost, jednal týmově,
- přijímal odpovědnost za svoji práci i práci společnou.

Vychovatel:

- pomáhá žákům adaptovat se na měnící se podmínky, i se zvládnutím odloučení od rodiny,
- napomáhá k zvládnutí osobní svobody a k odstranění stresujících vlivů,
- usnadňuje navazování nových sociálních vztahů, formuje sociální chování a citění,
- napomáhá žákům při sebereflexi,
- podporuje žáky při koncipování individuálních studijních a životních cílů,
- pravidelně hodnotí jejich práci, chování, vyjadřuje se k jejich postojům,
- podílí se na upevňování pozitivního psychosociálního klimatu, formuje chování v digitálním prostředí,
- vytváří příležitosti pro týmovou spolupráci organizováním společných činností.

Občanské a činnostní kompetence ⑤

Žák je veden, aby:

- zodpovědně a tvořivě přistupoval k plnění svých povinností a úkolů,
- si stanovoval krátkodobé i dlouhodobé osobní i společenské cíle a snažil se o jejich cílevědomé uskutečňování,
- jednal tolerantně, vstřícně, otevřeně uplatňoval zásady slušnosti a demokratické způsoby řešení,
- se dokázal vyjadřovat a kriticky hodnotit názory druhých, respektovat různorodost hodnot člověka,
- hájil svá práva i práva jiných, vystupoval proti jejich potlačování,
- pomáhal druhým podle svých možností, získával data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí,
- zaujímal odpovědné postoje k otázkám sociálním, kulturním, ekologickým a ekonomickým,
- se choval zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka,
- svým chováním a jednáním neohrožoval a nepoškozoval sebe a jiné, přírodu, životní prostředí a hodnoty vytvořené člověkem,
- se aktivně zapojoval do občanského života svého okolí a společnosti.

Vychovatel:

- vede žáka k dodržování pravidel a spravedlivě je hodnotí, objasňuje význam řádu pro fungování společenství (v rámci soužití na pokoji, v rámci výchovné skupiny),
- napomáhá žákům při zvládnutí nového denního režimu, včetně dodržování hygienických zásad a stravování,

- motivuje žáka k projevení názoru, diskusi, vytváří demokratickou atmosféru,
- pečlivě si všímá, vyhodnocuje a netoleruje jakékoli negativní projevy vedoucí k možné šikaně v kolektivu i v digitálním prostředí, předchází izolaci jedince ve skupině,
- vede žáka k praktickému uplatňování environmentální výchovy v denním životě (šetření energií, třídění odpadu),
- věnuje se prevenci rasizmu a xenofobie,
- usiluje o naplňování programu protidrogové prevence,
- výchovně využívá situace, kdy žák neohrožuje a nepoškozuje sebe a jiné, přírodu, životní prostředí a hodnoty vytvořené člověkem.,
- vede žáka k odpovědnému jednání vůči druhým i k sobě samé.

Kompetence k řešení problému ©

Žák je veden, aby:

- vnímal, posuzoval, rozebíral problémové situace a dokázal nacházet východiska k jejich řešení,
- využíval svých schopností, vědomostí a dovedností při řešení problémů, vyhledával informace k jejich řešení i z jiných zdrojů,
- ověřoval a kriticky interpretoval získané informace, na jejich základě vyvozoval podložené závěry,
- při získávání informací z digitálního prostředí získaná data kriticky hodnotil, posuzoval jejich spolehlivost a úplnost,
- uplatňoval základní myšlenkové operace (srovnávání, třídění, analýzu, syntézu, indukci, dedukci, abstrakci, konkretizaci, generalizaci), ale i fantazii, intuici a představivost v poznávacích, učebních, pracovních a tvůrčích činnostech,
- se pokoušel o nalezení nových a originálních postupů a řešení problémů, navrhoval varianty řešení problémů a uměl zvážit jejich výhody a nevýhody.

Vychovatel:

- vede žáka ke snaze řešit problémy a nevyhýbat se jim,
- motivuje žáka k získávání informací potřebných k řešení problémů z různých zdrojů a objektivnímu hodnocení a ověřování těchto informací v praktickém životě,
- učí žáka uplatňovat základní myšlenkové operace a postupy při řešení problémů, hodnotí kroky žáka při řešení problémů,
- aktivně napomáhá žákovi především přenosem ověřených způsobů řešení problémů,
- definuje, pomáhá hodnotit nebo i vytváří modelové problémové situace, v nichž může žák uplatnit své kompetence k řešení problémů, při jejich řešení podporuje tvořivost a originalitu, pomáhá hodnotit rizika a možné negativní důsledky,
- učí žáka nést odpovědnost za volbu svého rozhodnutí, za jeho následky.

10 Výchovný program domova mládeže

10.1 Charakteristika a účel výchovného programu:

Výchovný program je rámcovým programem pro práci vychovatele a ostatních pedagogických pracovníků se žákem, který má tyto znaky:

- vymezuje, jakých kompetencí má žák dosáhnout,
- stanovuje výchovné cíle pro vychovatele,
- stanovuje upřednostňované postupy, formy a metody vzdělávání,
- respektuje věkové a osobnostní zvláštnosti žáka,
- je otevřeným programem, který může vychovatel dotvářet dle svých schopností a dovedností, vědomostí v souladu s poznatky současné vědy a společenskou zakázkou a v jednotlivých oblastech nezbytně upravovat podle zralosti a potřeb žáka (individuální přístup),
- je podkladem (osnovou) pro plánování výchovné činnosti vychovatele a výchovné skupiny na školní rok a výchovně vzdělávací činnosti pro volnočasové aktivity.

Zaměření výchovného programu

- výchova vzdělávací a komunikativní,
- výchova sportovní a zdravotní,
- výchova estetická, pracovní a environmentální.

10.2 Podmínky, hlavní úkoly a záměry pro vzdělávání a výchovu a naplnění školního vzdělávacího programu (ŠVP):

V personální oblasti řízení:

Předpoklady vychovatele k realizaci vzdělávacího programu – kompetence vychovatele:

- kompetence pedagogické a psychodiagnostické – řízení žáka ve vzdělávání a výchově, jeho motivace k učení, osobnostnímu a sociálnímu rozvoji a ke zdravému způsobu života s ohledem na jeho zralost, jejich součástí jsou i odborné a speciální kompetence,
- kompetence komunikativní – ve verbální i písemné podobě, schopnost úspěšného jednání s žáky, rodiči, spolupracovníky, schopnost vyjadřovat své myšlenky, informace, sdělovat pocity a schopnost zapojit se do komunikace v různých sociálních kontextech,
- kompetence organizační a řídicí – schopnost plánovat, organizovat a hodnotit činnosti vlastní i žákovy, rozpoznávat a soustředit se na priority, navazovat a udržovat řád a systém,
- kompetence diagnostické a intervenční – schopnost empatie, rozpoznávání příčin jevů v chování žáka a dosahování změn,
- kompetence poradenské a konzultativní – nacházení řešení diagnostikovaných problémů, schopnost je řešit ve spolupráci s kolegy, rodiči, učiteli a dalšími,
- kompetence k reflexi a sebereflexi – schopnost analyzovat, ze zjištěného vyvodit důsledky v podobě modifikace vlastního chování, jednání, metod a přístupů, schopnost reflektovat zkušenosti druhých, sebevzdělávat se a přizpůsobovat se měnícím se podmínkám.

Zaměření dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků:

- prohlubování vědomostí v pedagogických oborech s důrazem na získávání nových poznatků a znalost účinných metod a forem výchovy žáků,
- metodiku sociálního učení a prevence sociálně patologických jevů v chování mládeže,

- obsah a formy aktivních oborů zájmové činnosti ve všech jejich oblastech, zejména v oblasti environmentální a mediální výchovy,
- digitální gramotnost zaměstnanců,
- vést vychovatele ke změně postojů od tradičních forem a metod práce v domovech mládeže k modernímu pojetí vzdělávání a výchovy při realizaci ŠVP.

V oblasti obsahu a organizace vzdělávání a výchovy:

- vést a dle možností organizovat moderní a žáky žádané obory zájmové činnosti a rozvíjet možnosti spontánního využívání volného času smysluplnými činnostmi, zejména v oborech společenskovědních, přírodovědných, tělovýchovných a oborech využívajících digitálních technologií, pořádáním soutěží v těchto oborech, vzbuzovat zájem i o oblasti, které nejsou hlavním cílem studovaného oboru,
- nadále přizpůsobovat obsah vnitřního řádu domova mládeže výchovným prioritám ŠVP, zejména v oblasti výchovy demokratického občana a socializace žáka jako prostředků socializace i prevence patologických jevů v chování žáků.

V oblasti materiálně technického rozvoje:

- hlavní úsilí zaměřit a finanční prostředky prioritně investovat do zařízení nábytku a vybavení ložnic žáků a sociálního zázemí s cílem zajistit všem žákům účelné, estetické, hygienické a tím i výchovné prostředí,
- postupně modernizovat materiálně technickou základnu a prostorové podmínky pro zájmové, spontánní a odpočinkové aktivity v souladu s obsahovými záměry ŠVP.

11 Hodnocení žáků

11.1 Výstupy hodnocení:

- písemná souhrnná informace v osobním spisu žáka zletilého i nezletilého, obsahující hodnocení úrovně, míry naplnění jeho kompetence k učení, kompetence sociální a interpersonální, občanské a činnostní.
- průběžná hodnotící informace (rodičům nebo zletilým žákům):
 - sdělení o udělení výchovného opatření (pochvala, trest),
 - dílčí zpráva o chování, realizaci přijatých či dohodnutých opatřeních.

Hodnocení žáků vychází z předem známých kritérií, která jsou zakotvena ve vnitřním řádu domova mládeže, z objektivního hodnocení založeném na důkladném poznání rysů osobnosti žáka a míře dosažení kompetencí obsažených ve školním vzdělávacím programu.

11.2 Cíle hodnocení:

- výchovné využití výsledků hodnocení, podpora pozitivních stránek osobnosti,
- dosažení relativní shody v náhledu na osobnost žáka, nalezení východisek pro pokračování výchovného procesu, dělba cílů a úkolů mezi vychovatelem a žákem (motivace k sebevýchově),
- získání informací pro souhrnné hodnocení.

Příloha 1

oblast činností	popis činnosti	kompetence
Výchovná a vzdělávací	• schůzky výchovné skupiny a domovní shromáždění	2,3,4,5,6
	• seznámení s řádem domova mládeže, evakuačním plánem a bezpečnostními předpisy	1,4,5
	• nácvik evakuace při požáru na domově mládeže	1,3,4,5,6
	• převzetí odpovědnosti za svěřený majetek	4,5,6
	• orientační vycházka městem	1,3,4
	• volby zástupců do domovní rady	3,4,5
	• pomoc při přípravě na vyučování, sledování studijních výsledků	1,2,3,4,5,6
	• využívání knihovny, PC a internetu na domově mládeže	1,2,3,4,6
	• sledování událostí z domova i ze světa (sdělovací prostředky)	1,2,3,5,6
	• řešení mezilidských vztahů	3,4,5,6
	• vědomostní soutěže	1,2,3,4,6
	• besedy s odborníky	1,2,3,4,5
	• třídění odpadu	4,5,6
	• hospodaření s potravinami	4,5
Sportovní a zdravotní	• naplňování programu prevence užívání návykových látek	2,3,4,5,6
	• prevence a rizika užívání cigaret elektronických cigaret a dalších tabákových výrobků	3,4,5,6
	• podpora vhodných stravovacích návyků	2,5
	• besedy s odborníky	1,2,3,4,5,6
	• organizované cvičení	2,4,5
	• turnaj ve stolním tenise	1,2,4
	• míčové hry	1,2,4
	• nabídka sportovních aktivit organizovaných	1,2,3,4
	• jinými subjekty	2,3,4
Estetická, pracovní a environmentální	• péče o svěřený majetek a užívané prostory	4,5,6
	• pěkný vzhled a výzdoba pokoje	4,5,6
	• besedy s odborníky	1,2,3,4,5
	• tvořivé pracovní činnosti	1,2,3,4,5,6
	• tvorba programu na společenské akce žáků	1,2,3,4,5
	• zapojení do péče o zeleň v budově a na zahradě domova mládeže	2,4,5
	• účast na kulturních akcích	2,3,4,5